

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42324
Nom	Cures de salut a les persones en situació de dependència
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	10.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1	3 - Cures de salut a les persones en situació de dependència	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SANCHEZ MARTINEZ, VANESSA	125 - Infermeria

RESUM

Amb l'estudi d'aquest mòdul, es pretén dotar a l'estudiant d'un marc conceptual bàsic per a dissenyar un programa assistencial complet a la persona dependent que roman en l'àmbit domiciliari, que garantisca la satisfacció de totes les seues necessitats de salut. D'altra banda, l'atenció al cuidador no professional, eix fonamental de les cures domiciliàries de les persones amb dependència, no poden ser descurada, per la qual cosa aquest mòdul permetrà alhora, introduir els elements més significatius que garantisquen la formació i adequat desenvolupament de les tasques bàsiques de la cura a les persones amb dependència per part dels seus cuidadors principals.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris coneixements previs.

COMPETÈNCIES

2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1

- Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis, des d'una perspectiva de gènere.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'atenció a la dependència.
- Dissenyar servicis d'atenció sociosanitària a la dependència que complisquen unes especificacions des de diferents punts de vista: Econòmic, ètic, social, mediambiental, sostenible, etc.
- Identificar, formular i resoldre problemes dels servicis d'atenció sociosanitària a la dependència.
- Ser capaços d'elaborar plans d'atenció.
- Adquirir habilitat per a intervindre en el procés d'educació sanitària a les persones dependents i els seus cuidadors.
- Ser capaços d'atendre adequadament les situacions que impliquen un compromís o risc vital.
- Desenvolupar sensibilitat i compromís cap a la qualitat en el desenrotllament professional.
- Adquirir un cos de coneixements teòrics i pràctics que capaciten per a la comprensió i l'adequada valoració, prioritització i intervenció en els processos que són determinants per a la satisfacció de les necessitats bàsiques del ser humà en situació de dependència.
- Saber triar, executar i avaluar correctament les diferents tècniques, procediments i estratègies que permeten dur a terme una intervenció professional adequada per a l'atenció de la salut de les persones amb dependència.
- Conèixer, seleccionar i aplicar instruments d'avaluació en l'àmbit de la dependència.
- Dissenyar instruments d'avaluació y/o intervenció (personal, grupal, social, ambiental, comunitària) en l'àmbit de la dependència.
- Aprofundir en l'aplicació de la metodologia professional en l'anàlisi, diagnòstic i intervenció en situacions socials de dependència.
- Ser capaç d'estructurar i escriure informes amb els fonaments, mètodes i resultats de les dades i informació obtinguts a partir de l'observació de les situacions de dependència.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. L'estudiant posseirà habilitat suficient per a descobrir anomalies en les capacitats físiques i funcionals d'un pacient, explicant el significat de les troballes de la valoració.
2. L'estudiant coneixerà l'adequat maneig dels protocols, dispositius i materials utilitzats per a desenvolupar el procés de valoració i exploració física de les persones dependents.
3. L'estudiant sabrà aplicar els principis relatius a la planificació i execució de les intervencions infermeres, així com organitzar, prioritzar i executar les Tècniques d'Infermeria mitjançant la correcta utilització i adequada conservació de l'equip necessari.
4. L'estudiant coneixerà i identificar els problemes derivats de l'aplicació de les Tècniques d'Infermeria i sabrà actuar d'acord i amb el màxim rigor científic.
5. L'estudiant desenvoluparà un pensament crític i un compromís ètic que li permeta la presa de decisions clíniques adequades en la cura de les persones.
6. L'estudiant desenvoluparà sensibilitat en l'atenció, compromís, habilitat i motivació per la qualitat en el desenvolupament dels procediments de cures.
7. L'estudiant adquirirà capacitat per a formular problemes d'investigació entorn de la cura.
8. Capacitat per a reconèixer la diversitat i per a adequar les seues actuacions a un entorn cada vegada més globalitzat i multicultural.
9. L'estudiant demostrarà capacitat per a transmetre la informació sanitària i d'educació per a la salut.
10. L'estudiant mostrarà habilitat per a argumentar amb criteris racionals i per a comunicar amb claredat les recomanacions i cures a dur a terme amb els usuaris, contribuint així al foment i promoció de la salut de la persona dependent.
11. L'estudiant disposarà d'un bagatge de coneixements tècnics que li permetran atendre les diferents situacions que comporten risc per a la salut vital de l'individu en l'àmbit del seu domicili.
12. L'estudiant mostrarà una actitud i comportament de responsabilitat i compromís pel que fa a la salut de la població dependent, els seus cuidadors no professionals i l'equip pluridisciplinar de professionals responsables de la seua atenció.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Atenció als problemes de salut

- Ajuda a l'autonomia i cures bàsiques a la persona amb trastorn mental.
- Cures de salut integrals a la discapacitat infantil.
- Envel·liment. Envel·liment actiu, aprenentatge al llarg de la vida i salut. Emocions i vellesa.
- Detecció de problemes de salut en persones ancianes.
- Sexualitat i discapacitat.

2. Atenció farmacològica i teràpies no farmacològiques en la dependència

- Deslligar físic i químic.
- Teràpies no farmacològiques: sala Snoezlen, musicoteràpia, teràpia amb animals, etc.
- Ús racional dels medicaments.
- Tractament de les alteracions conductuals.

3. Cures al cuidado

- El cuidador o cuidadora informal.
- Autocures professionals.

4. El model d'atenció centrat en la persona

- Qualitat de vida de les persones que necessiten suports.
- Optimització de recursos socio-sanitaris.

5. Cures al final de la vida i afrontament de la dependència i de la mort

- Estratègies d'afrontament en el final de la vida.
- La bona mort.
- Cures al final de la vida.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	55,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Treball en grup	10,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs en grup	40,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	35,00	0
Resolució de casos pràctics	25,00	0
TOTAL	290,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives es desenvoluparan d'acord amb la següent distribució:

- Activitats teòriques.

Descripció: La part teòrica de l'assignatura es va a centrar en els aspectes conceptuals de la matèria, el coneixement explicatiu i la transmissió d'idees, axiomes, models teòrics i informació. En les classes es farà especial recalcament en la visió global i integradora de l'atenció a la persona dependent, analitzant amb major detall els aspectes clau i de major complexitat de la seua cura, i fomentant, en tot moment, la participació de l'estudiant en un entorn interdisciplinari. La dinàmica de les classes es desenvoluparà majoritàriament a través de la lliçó magistral però també es fomentaran els grups de discussió.

- Activitats pràctiques.

Descripció: L'adquisició de capacitat tècnica i habilitat suficient per a la cura és un element fonamental en l'atenció a la salut de les persones dependents, per la qual cosa les activitats pràctiques vénen a ampliar, complementar o desenvolupar les activitats teòriques amb l'objectiu d'afermar i aplicar el coneixement adquirit. Tant les sessions pràctiques com els seminaris o les activitats d'informàtica, se centraran en l'aplicació dels citats coneixements a experiències concretes, revisions bibliogràfiques, estudi de casos i guies d'actuació clínica. En general, comprenen els següents tipus d'activitats presencials:

o Seminaris

o Sessions de discussió i resolució de problemes i exercicis prèviament treballats per els/les estudiants

o Pràctiques de laboratori

o Sessions de recerca i consulta en bases de dades informatitzades.

o Tutories programades (individualitzades o en grup)

o Exposició oral de treballs.

- Treball personal de l'estudiant.

Descripció: Com a objectiu final de l'assignatura, es pretén elaborar un disseny de Guia per a Cuidadors no professionals. Així, cada grup d'estudiants (2-3), preferentment multidisciplinari, triarà un tema i proposarà un model de guia (índex per apartats i proposta de continguts). Aquest tipus de tasca tracta de potenciar el treball en grup i la integració de coneixements de caràcter interdisciplinari, imprescindible per a una atenció holística de la persona amb dependència. D'altra banda, l'estudiant haurà de preparar les classes i exàmens (estudi), tasca que realitzarà de manera individual i que tracta de potenciar el treball autònom, alhora que pretén enriquir la docència teòrica mitjançant el plantejament de qüestions per al debat.

AVALUACIÓ

L'avaluació i qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el **Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València (ACGUV 108/2017)**.

L'avaluació de l'aprenentatge comprendrà el seguiment de l'assistència de l'estudiant a les sessions de caràcter obligatori, així com la verificació dels coneixements teòrics i pràctics adquirits i la realització de les tasques encomanades. Les hores de treball no presencial s'avaluaran mitjançant l'anàlisi del treball realitzat, la qual cosa implica la redacció, exposició i discussió dels treballs que se sol·liciten en cada assignatura.

L'estudiant té dret a dues convocatòries (Art. 5).

Procediment i criteris d'avaluació (Art. 6): La qualificació de l'assignatura depèn de l'avaluació dels següents apartats:

Apartat 1. Prova objectiva. Es tracta d'una prova objectiva de resposta múltiple, el valor de la qual suposa el 50% de la nota de l'assignatura. Aquesta tasca es realitzarà de manera individual i tracta de potenciar el treball autònom, alhora que pretén enriquir la docència teòrica mitjançant el plantejament de qüestions per al debat.

Apartat 2. Treball en grup. Elaboració d'un disseny de Guia per a Cuidadors. El grup d'estudiants (2-3), preferentment multidisciplinari, triarà un tema i proposarà un model de guia (índex per apartats i proposta de continguts). Aquest tipus de tasca tracta de potenciar el treball en grup i la integració de coneixements de caràcter transdisciplinari, imprescindible per a una atenció holística de la persona amb dependència. Aquest apartat suposarà un 50% de la nota. La nota obtinguda en la Guia depèn tant del contingut com de l'habilitat en l'exposició oral.

L'ASSISTÈNCIA A CLASSE (80% MÍNIM) ÉS NECESSÀRIA PER A APROVAR.

Procediment i criteris d'avaluació (Art. 6): La qualificació de l'assignatura serà el resultat de la mitjana ponderada de la nota obtinguda en la part teòrica (mitjançant una prova objectiva de resposta múltiple, el valor de la qual suposa el 50% de la nota de l'assignatura) i la valoració del Treball de Mòdul (50%). La nota obtinguda en el Treball de Mòdul depèn tant del contingut com de l'exposició oral. La no presentació del Treball de Mòdul implica la impossibilitat de presentar-se a l'examen de l'assignatura.

L'avaluació es realitzarà utilitzant una escala que oscil·la entre 0 i 10 punts. El sistema de qualificacions s'expressarà mitjançant qualificació numèrica d'acord amb el que indica la normativa (RD 1125/2003 de 5 setembre) per la qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa en tot el territori nacional.

L'ASSISTÈNCIA A CLASSE (80% MÍNIM) ÉS NECESSÀRIA PER A APROVAR.

Qualificació de No Presentat (Art. 6): En primera convocatòria, si l'estudiant no ha presentat alguna de les proves, la qualificació serà No Presentat (NP).

Quan en segona convocatòria l'estudiant no s'haja presentat a CAP prova, la qualificació serà No Presentat (NP).

En ambdues convocatòries, si hi ha alguna qualificació que no aconsegueix els requisits mínims, es farà constar Suspens i la nota numèrica en base 10 de la qualificació obtinguda en el Treball de finalització de Mòdul.

Desenvolupament de les proves d'avaluació (Art. 11): El professorat podrà requerir a l'inici de les proves que es realitzen en l'aula la identificació dels estudiants mitjançant document oficial amb fotografia. La no acreditació de la identitat podrà ser motiu d'exclusió de la prova. El professorat permetrà l'accés a l'aula durant els primers 15 minuts des de l'hora oficial d'inici de l'examen, excepte si durant aquest temps algun dels estudiants haguera abandonat l'aula. En cas que l'estudiant abandone l'aula després d'haver-se repartit la prova se li sol·licitarà que s'identifique en el moment i se li considerarà presentat en aqueixa convocatòria.

Realització fraudulenta de proves d'avaluació (Art. 13): L'estudiant està obligat a complir durant les proves les normes i els procediments que garantisquen l'autenticitat de l'exercici i la privadesa del mateix. Les conductes o actes que contravinguen aquestes normes podran implicar el lliurament de la prova en el moment en què aquestes es detecten i la seua expulsió de l'aula (Art. 13).

L'estudiant ha d'abstenir-se de la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació i en els treballs que faça (Art. 2).

En qualsevol cas, quan hi haja indicis d'una actuació fraudulenta en una prova o en una part d'aquesta es podrà procedir a qualificar amb un zero la prova d'avaluació (Art. 13).

La còpia o plagi en qualsevol treball d'avaluació d'un estudiant es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència d'iniciar els procediments disciplinaris oportuns.

Sistema i criteris de qualificació (Art. 16): Els resultats corresponents a les diferents activitats d'avaluació així com el resultat final obtingut per l'estudiant en l'assignatura, es qualificarà en una escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal: $0 \leq \text{Suspens} < 5$; $5 \leq \text{Aprovat} < 7$; $7 \leq \text{Notable} < 9$; $9 \leq \text{Excel·lent} \leq 10$.

Menció de Matrícula d'Honor (Art. 17): Menció de matrícula d'honor (Art. 17) pot ser atorgada a l'estudiant que haja obtingut una qualificació igual o superior a 9.0 per estricta ordre de nota en l'acta de qualificació. El nombre de matrícules no pot excedir el 5% dels estudiants matriculats en l'assignatura l'any acadèmic. Aquestes condicions s'aplicaran en cadascun dels grups de l'assignatura.

En cas d'empat en la qualificació total de l'assignatura, s'atorgarà la matrícula d'honor a l'estudiant amb major qualificació en l'apartat de major pes. En cas que els apartats tinguen el mateix pes en la nota final, el coordinador de l'assignatura pot realitzar una prova addicional per a l'obtenció de Menció de Matrícula d'Honor.

Publicació i revisió de qualificacions (Art. 18): El professorat informarà al llarg del curs dels resultats de les proves que contribuïsquen a la qualificació final. El professorat farà pública la proposta de qualificació global de l'assignatura. Juntament amb aquesta qualificació s'ha d'indicar, almenys amb 24 hores d'antelació, el lloc, data i hora en què se celebrarà la revisió de la mateixa. Totes les qualificacions corresponents a les diferents proves que contribuïsquen a la qualificació global es publicaran en l'espai virtual de l'assignatura.

Després de realitzar la revisió davant del professor l'estudiant podrà sol·licitar l'inici d'un procés d'impugnació de la seua qualificació d'acord amb la normativa (Art. 21). La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV de 30 de maig de 2017).

Està Guia Acadèmica (Art. 4) s'ajusta a la Memòria de Verificació del Títol i ha sigut aprovada per la Comissió de Coordinació Acadèmica de Màster (CCA).

REFERÈNCIES

Bàsiques

1. Babb, Pamela S. Manual de Enfermeria Gerontológica. México: McGraw-Hill Interamericana, 1998.
2. Cervera, M C y Saiz García, J. Actualización en Geriatria y Gerontología. Alcalá la Real Jaén: Formación Alcalá, 2004.
3. Salvador Carulla, L; Cano Sánchez, A y Cabo-Soler, J. Longevidad. Tratado integral sobre salud en la segunda mitad de la vida. Madrid: Médica Panamericana, 2003.
4. Guillén Llera, F; Pérez Del Molino Martín, J y Petidier Torregrossa, R. Síndromes y Cuidados En El Paciente Geriátrico. Barcelona etc.: Elsevier-Masson, 2008.
5. SMELTZER, S.C.; BARE, B.G.. (2002). Brunner y Suddarth. Tratado de

Enfermería Médico-Quirúrgica. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana.

6. BLACK JM, MATASSARIN-JACOBS E. (1997). Medical-Surgical Nursing. Clinical management for continuity of care. s/l : WB Saunders Co. Phil. 5th Ed.

7. Catálogo de guías de práctica clínica. Acceso en:
<http://www.guiasalud.es>

8. CARLOS GIL A., MARTÍNEZ PECINO, F., MOLINA LINDE J.M., et al. (2009). Desarrollo de criterios, indicadores de complejidad y estrategias de manejo en fragilidad. Agencia de Evaluación de Tecnologías Sanitarias de Andalucía. Sevilla.

9. KRISTINE E. ENSRUD, MD, et al. (2008) Comparison of 2 Frailty Indexes for Prediction of Falls, Disability, Fractures, and Death in Older Women. Arch Intern Med. 2008;168(4):382-389

10. Guía de buena práctica clínica en atención domiciliaria M. Sanidad y Consumo. Ed. IMC 2005.

Complementàries

- 1. PERRY AG, POTTER PA. (1999). Enfermería clínica: técnicas y procedimientos. Madrid: Harcourt Brace. 4a ed.
- 2. CINAHL: Cumulative Index to Nursing and Allied Health.
- 3. Cochrane Library Plus. <http://gateway.ovid.com/autologin.html>
- 4. Medline plus. <http://www.update-software.com/clibplus/clibplus.htm>
- 5. DIAZ, V. y otros. Evaluación de un programa de actividad física en adultos mayores. Rev. Esp . Geriatria Gerontología 2002; 37 (2) 87-92.